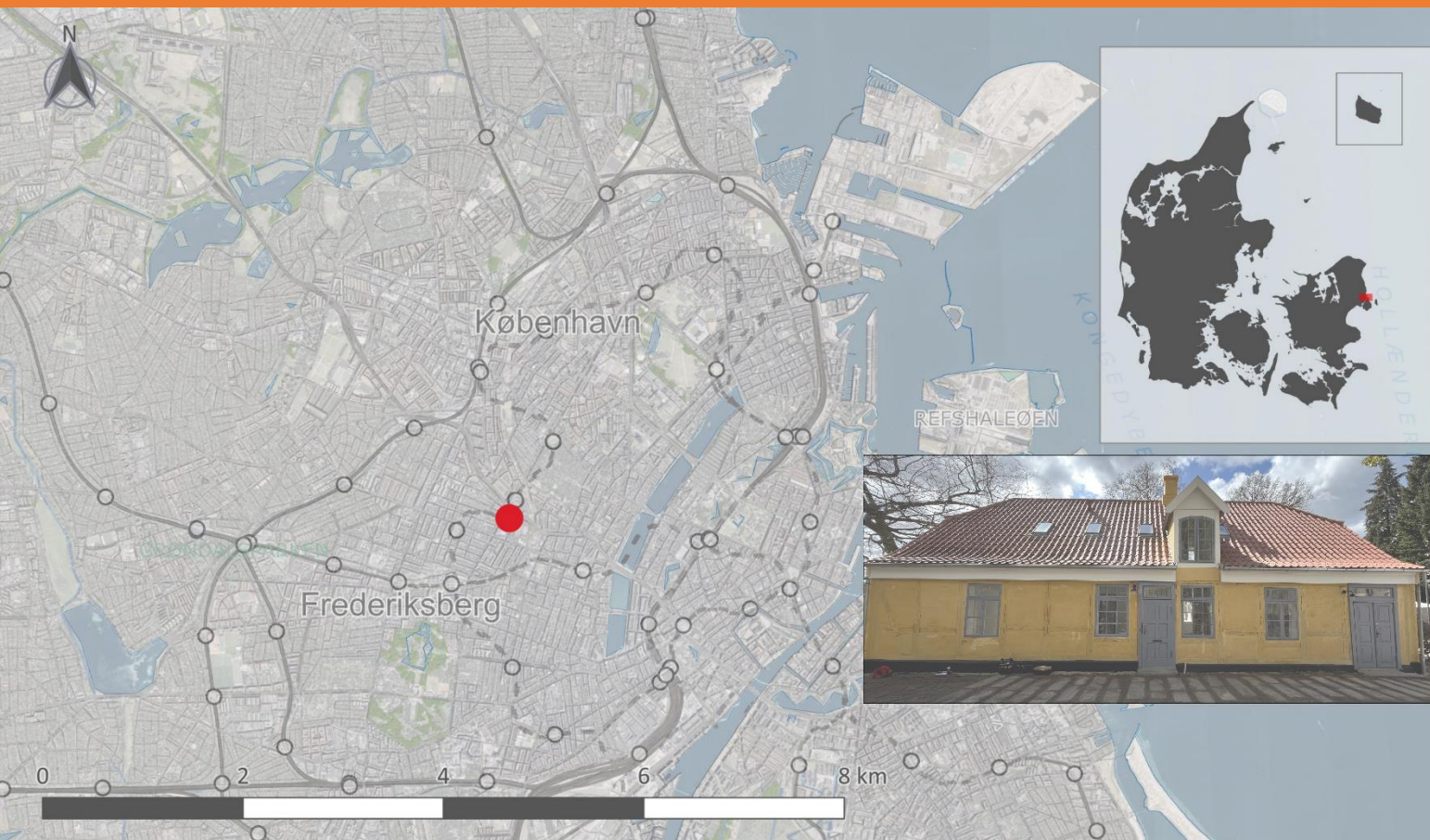

Falkonergården (FHM 4296/4297)

Dendrokronologisk undersøgelse af bindingsværk i Falkonergården på Frederiksberg

Jonas Ogdal Jensen, cand. scient.

Afdeling for Konservering og Naturvidenskab, Moesgaard Museum

Nr. 46 • 2023

Falkonergården (FHM 4296/4297)

Dendrokronologisk undersøgelse af bindingsværk i Falkonergården på Frederiksberg

Jonas Ogdal Jensen, cand.scient.

Indledning

Den 27.04.2023 blev 27 træprøver udtaget fra bindingsværket i den tilbageværende del af Falkonergården*, Falkoner Allé 114B på Frederiksberg i København. Bygningen er under restaurering, og bindingsværk er bevaret i de to langsider hhv. den nordlige og den sydlige facade. Bindingsværket er i fyrretræ (*Pinus* sp.).

Prøverne er udtaget og efterfølgende undersøgt af cand.scient. Jonas Ogdal Jensen på Afdeling for Konservering og Naturvidenskab, Moesgaard Museum.

I det følgende gennemgås de undersøgte prøver. Undersøgelsens katalog (Tabel B2) sammenfatter resultaterne. Yderligere information om dendrokronologi kan findes i metodebeskrivelsen i rapportens bilag og på museets hjemmeside.

Undersøgelse

De udtagne prøver kommer fra stolper og løsholter samt en enkelt ranke. Fra den nordlige facade er der udtaget prøver fra 15 stykker tømmer (X1-X14 & X27). De resterende 12 prøver kommer fra tømmerstykker i den sydlige facade.

Alle prøverne er af fyrretræ (*Pinus* sp.). 11 prøver er velegnede, 10 er mindre egnede mens 6 prøver er uegnede til datering (se Tabel B1 i bilag).

19 prøver er forsøgt dateret, 8 er dateret.

*Falkonergården. København sogn, Sokkelund herred, tidl. København amt. Sted nr. 020306-?
UTM: 722601,12 / 6176914,05 zone 32.

PRØVEGENNEMGANG

X1 - Nordlig facade - Ranke v. stolpe 1 fra øst

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven indeholder 61 årringe, hvoraf de yngste 36 befinder sig i træets splintved.

Prøvens yngste bevarede årring er dannet i 1708 e.Kr.

Prøven stammer fra et træ, der er fældet ca. 1718 e.Kr.

X2 - Nordlig facade - Stolpe 2 fra øst (top)

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven indeholder 98 årringe, hvoraf de yngste 49 befinder sig i træets splintved.

Prøvens yngste bevarede årring er dannet i 1708 e.Kr.

Prøven stammer fra et træ, der er fældet ca. 1709 e.Kr.

X3 - Nordlig facade - Løsholt ml. stolpe 2-3

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven indeholder 76 årringe, hvoraf de yngste 31 befinder sig i træets splintved.

Prøvens yngste bevarede årring er dannet i 1696 e.Kr.

Prøven stammer fra et træ, der er fældet ca. 1711 e.Kr.

X4 - Nordlig facade - Løsholt ml. stolpe 3-4

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven indeholder 67 årringe, hvoraf de yngste 21 befinder sig i træets splintved.

Prøvens yngste bevarede årring er dannet i 1667 e.Kr.

Prøven stammer fra et træ, der er fældet ca. 1692 e.Kr.

X5 - Nordlig facade - Stolpe 4 fra øst (top)

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven er uegnet til dendrokronologisk dateringsforsøg.

X6 - Nordlig facade - Stolpe 5 fra øst (top)

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven er uegnet til dendrokronologisk dateringsforsøg.

X7 - Nordlig facade - Stolpe 6 fra øst (top)

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven indeholder 95 årringe, hvoraf de yngste 51 befinder sig i træets splintved.

Prøvens yngste bevarede årring er dannet i 1718 e.Kr.

Prøven stammer fra et træ, der er fældet ca. 1719 e.Kr.

X8 - Nordlig facade - Løsholt ml. stolpe 6-7

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven indeholder 86 årringe, hvoraf de yngste 42 befinder sig i træets splintved.

Prøvens yngste bevarede årring er dannet i 1705 e.Kr.

Prøven stammer fra et træ, der er fældet ca. 1709 e.Kr.

X9 - Nordlig facade - Stolpe 7 fra øst

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven er uegnet til dendrokronologisk dateringsforsøg.

X10 - Nordlig facade - Stolpe 9 fra øst (top)
Fyr. Heltømmer, fuldkantet.
Prøven indeholder 67 årringe, hvoraf de yngste 35 befinder sig i træets splintved.
Prøven kunne ikke dateres.

X11 - Nordlig facade - Løsholt ml. stolpe 9-10
Fyr. Heltømmer, fuldkantet.
Prøven er uegnet til dendrokronologisk dateringsforsøg.

X12 - Nordlig facade - Stolpe 10 fra øst (top)
Fyr. Heltømmer, fuldkantet.
Prøven indeholder 55 årringe, hvoraf de yngste 31 befinder sig i træets splintved.
Prøvens yngste bevarede årring er dannet i 1713 e.Kr.
Prøven stammer fra et træ, der er fældet ca. 1728 e.Kr.

X13 - Nordlig facade - Stolpe 11 fra øst (top)
Fyr. Heltømmer, fuldkantet.
Prøven er uegnet til dendrokronologisk dateringsforsøg.

X14 - Nordlig facade - Stolpe 12 fra øst (top)
Fyr. Heltømmer, fuldkantet.
Prøven indeholder 49 årringe, hvoraf de yngste 32 befinder sig i træets splintved.
Prøvens yngste bevarede årring er dannet i 1712 e.Kr.
Prøven stammer fra et træ, der er fældet ca. 1726 e.Kr.

X15 - Sydlig facade - Stolpe 3 fra vest
Fyr. Heltømmer, fuldkantet.
Prøven indeholder 76 årringe, hvoraf de yngste 25 befinder sig i træets splintved.
Prøven kunne ikke dateres.

X16 - Sydlig facade - Løsholt ml. stolpe 3-4
Fyr. Heltømmer, fuldkantet.
Prøven indeholder 108 årringe, hvoraf de yngste 33 befinder sig i træets splintved.
Prøven kunne ikke dateres.

X17 - Sydlig facade - Stolpe 4 fra vest
Fyr. Heltømmer, fuldkantet.
Prøven er uegnet til dendrokronologisk dateringsforsøg.

X18 - Sydlig facade - Stolpe 5 fra vest (top)
Fyr. Heltømmer, fuldkantet.
Prøven indeholder 66 årringe, hvoraf de yngste 41 befinder sig i træets splintved.
Prøven kunne ikke dateres.

X19 - Sydlig facade - Løsholt ml. stolpe 5-6
Fyr. Heltømmer, fuldkantet.
Prøven indeholder 140 årringe, hvoraf de yngste 80 befinder sig i træets splintved.
Prøven kunne ikke dateres.

X20 - Sydlig facade - Stolpe 6 fra vest (top)

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven indeholder 74 årringe, hvoraf de yngste 21 befinder sig i træets splintved.

Prøven kunne ikke dateres.

X21 - Sydlig facade - Stolpe 7 fra vest

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven indeholder 50 årringe, hvoraf den yngste årring markerer overgangen fra kerne- til splintved.

Prøven kunne ikke dateres.

X22 - Sydlig facade - Stolpe 8 fra vest

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven indeholder 49 årringe, hvoraf den yngste årring muligvis markerer overgangen fra kerne- til splintved.

Prøven kunne ikke dateres.

X23 - Sydlig facade - Stolpe 11 fra vest

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven indeholder 60 årringe, hvoraf de yngste 5 befinder sig i træets splintved.

Prøven kunne ikke dateres.

X24 - Sydlig facade - Stolpe 12 fra vest (top)

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven er uegnet til dendrokronologisk dateringsforsøg.

X25 - Sydlig facade - Stolpe 14 fra vest (top)

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven indeholder 55 årringe, hvoraf den yngste årring muligvis markerer overgangen fra kerne- til splintved.

Prøven kunne ikke dateres.

X26 - Sydlig facade - Stolpe 13 fra vest (top)

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven indeholder 55 årringe, hvoraf de yngste 20 befinder sig i træets splintved.

Prøven kunne ikke dateres.

X27 - Nordlig facade - Løsholt ml. stolpe 1-2

Fyr. Heltømmer, fuldkantet.

Prøven er uegnet til dendrokronologisk dateringsforsøg.

KRYDSDATERING & SAMMENFATNING

De 8 daterede prøver krydsdaterer med hinanden (Tabel 1), og de er sammenregnet til en middelkurve (2FKGMAB1) på 116 år, der dækker perioden 1602-1717 e.Kr. Middelkurven kan dateres mod referencekurver fra det sydøstlige Sverige – specielt Gotland (Tabel B3). Træerne, som tømmeret kommer fra, er med stor sandsynlighed fældet i dette område.

Det daterede tømmer er udelukkende fra den nordlige facade. Under prøveudtagningen blev der observeret enkelte stykker tømmer med mulig bomkant – dvs. træets bevarede overflade under barken. Waldkante (dvs. årringen under barken – fældningssåret) er dog ikke observeret på nogen prøver ifm. dateringsundersøgelsen. Fældningstidspunkterne for de daterede prøver beror derfor på splintstatistik og tolkning deraf. Fyrretræ indeholder generelt en stor og relativt varieret andel splintved. Fældningstidspunkter for de daterede prøver er beregnet vha. en splintstatistik for fyrretræer under 100 år fra Småland (Edvardsson m.fl. 2022), der gennemsnitligt indeholder 46 årringe i splintveddet – antallet varierer ml. 18-91 årringe.

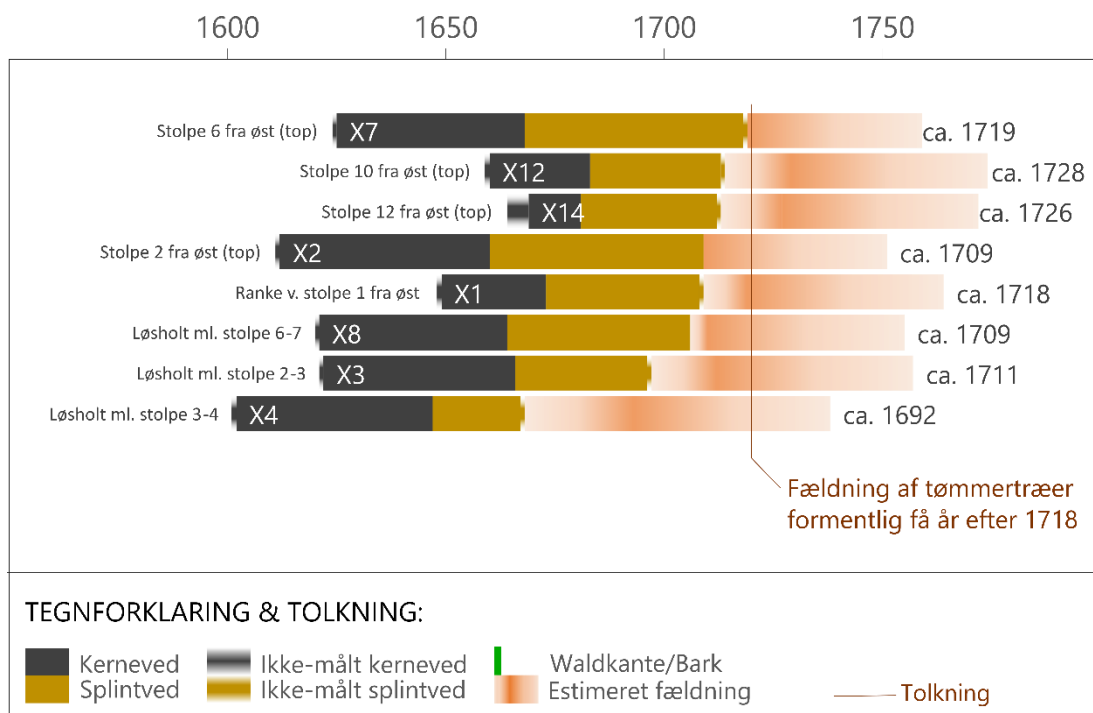
Med undtagelse af prøven X4, er det få år, der adskiller de yngste, bevarede årringe i de daterede prøver (Figur 1). Dette gør det meget sandsynligt, at waldkante, altså fældningsåret, var relativt tæt på de yngste årringe. Træerne, som tømmeret stammer fra, er **formentlig fældet få år efter 1718 e.Kr.**

Tømmeret i den sydlige facade lader sig ikke datere. Grunden til dette kan være, at tømmeret her muligvis stammer fra et område hvorfra der ikke er tilgængelige dendrokronologiske referencekurver. På baggrund af de dendrokronologiske data kan det ikke afvises, at tømmeret i den sydlige facade er tidssvarende tømmeret i den nordlige facade, ej heller om det er fra en senere eller tidligere periode.

Prøverne er forsøgt dateret vha. referencemateriale fra Skandinavien og Nordeuropa. Visse referencekurver er stillet til rådighed af Dendrokronologisk Laboratorium på Nationalmuseet og A. Daly fra dendro.dk. De daterede prøvers tidsmæssige placering kan ses i dateringsdiagrammet (Figur 1). Statistiske værdier vedrørende dateringerne kan ses i Tabel B3 i bilag. Information om de undersøgte prøver og de udarbejdede undersøgelser kan findes i kataloget i rapportens bilag (Tabel B2).

Indbyrdes krydsdatering		2FKG001A	2FKG0029	2FKG0039	2FKG0049	2FKG0059	2FKG0069	2FKG0089	2FKG009A
Boreprøve	KurveID								
X1	2FKG001A		4,5	6,5		4,0	4,7	3,1	
X2	2FKG0029	4,5		7,0	6,9	4,1	8,4	4,2	
X3	2FKG0039	6,5	7,0		7,2	3,9	6,3	3,5	
X4	2FKG0049		6,9	7,2			5,2		
X7	2FKG0059	4,0	4,1	3,9			3,0	3,1	4,2
X8	2FKG0069	4,7	8,4	6,3	5,2	3,0		3,7	
X12	2FKG0089	3,1	4,2	3,5		3,1	3,7		4,3
X14	2FKG009A					4,2		4,3	

Tabel 1: Indbyrdes krydsdatering af de daterede kurver fra Falkonergården. Gråtoner indikerer den indbyrdes korrelation mellem prøverne.

Figur 1: Dateringsdiagram for tømmeret fra Falkonergården. Undersøgelsens dateringer placeret på en tidsskala med angivelse af årringssekvensernes længde og konstateret kerneved, splintved, waldkante osv. De beregnede fældningstidspunkter for de daterede prøver er noteret i forlængelse af prøvernes årringssekvens. Fældningstidspunkter er beregnet vha. splintstatistikker (se evt. Metodebeskrivelse i rapportens bilag); for fyrretræer under 100 år 46 [-28+45] årringe i splintved. For prøver med waldkante/bark er det absolutte fældningstidspunkt noteret.

Litteratur

Baillie, M., og Jonathan Pilcher. 1973. "A simple cross-dating program for tree-ring research". *Tree-Ring Bull* 38:35-43.

Edvardsson, Johannes, Kári Rögnvaldsson, Elín Póra Helgadóttir, Hans Linderson, og Birgir Hrafnkelsson. 2022. "A Statistical Model for the Prediction of the Number of Sapwood Rings in Scots Pine (*Pinus Sylvestris* L.)". *Dendrochronologia* 74:125963. doi: 10.1016/j.dendro.2022.125963.

English Heritage. 2004. *Dendrochronology: Guidelines on Producing and Interpreting Dendrochronological Dates*. [London]: English Heritage.

Munro, Martin A. R. 1984. "An Improved Algorithm for Crossdating Tree-Ring Series". *Tree-Ring Bulletin*.

Bilag

Vurdering af prøvemateriale

NR.	PLACERING	TRÆART	ÅRR. (CA.)	BESKRIVELSE/BEMÆRKNINGER	DENDRO. EGNET
X1	Nordlig facade Ranke v. stolpe 1 fra øst	Pinus	50	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Splint.	Evt.
X2	Nordlig facade Stolpe 2 fra øst (top)	Pinus	100	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Bark?	Ja
X3	Nordlig facade Løsholt ml. stolpe 2-3	Pinus	70	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Splint.	Ja
X4	Nordlig facade Løsholt ml. stolpe 3-4	Pinus	70	Heltømmer, fuldkantet. Marv. Splint. Bomkant?	Ja
X5	Nordlig facade Stolpe 4 fra øst (top)	Pinus		Heltømmer, fuldkantet. Usammenhængende og smuldret borekerne - uegnet.	Nej
X6	Nordlig facade Stolpe 5 fra øst (top)	Pinus	40	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Splint. Ensartet vækst.	Nej
X7	Nordlig facade Stolpe 6 fra øst (top)	Pinus	100	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Bark? Bomkant?	Ja
X8	Nordlig facade Løsholt ml. stolpe 6-7	Pinus	70	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Bark? Bomkant?	Ja
X9	Nordlig facade Stolpe 7 fra øst	Pinus	60	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Splint.	Evt.
X10	Nordlig facade Stolpe 9 fra øst (top)	Pinus	70	Heltømmer, fuldkantet. Marv. Splint. Bomkant?	Ja
X11	Nordlig facade Løsholt ml. stolpe 9-10	Pinus	40	Heltømmer, fuldkantet. Marv. Splint.	Evt.
X12	Nordlig facade Stolpe 10 fra øst (top)	Pinus	40	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Bark? Bomkant? 2 borehuller.	Evt.
X13	Nordlig facade Stolpe 11 fra øst (top)	Pinus		Heltømmer, fuldkantet. Usammenhængende og smuldret borekerne - uegnet.	Nej
X14	Nordlig facade Stolpe 12 fra øst (top)	Pinus	50	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Bark? Bomkant?	Evt.
X15	Sydlig facade Stolpe 3 fra vest	Pinus	80	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Splint.	Ja

Fortsat →

X16	Sydlig facade	Løsholt ml. stolpe 3-4	Pinus	100	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Splint.	Ja
X17	Sydlig facade	Stolpe 4 fra vest	Pinus	40	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv.	Nej
X18	Sydlig facade	Stolpe 5 fra vest (top)	Pinus	50	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Bark? Bomkant? 2 borehuller.	Evt.
X19	Sydlig facade	Løsholt ml. stolpe 5-6	Pinus	100	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Bark? Bomkant?	Ja
X20	Sydlig facade	Stolpe 6 fra vest (top)	Pinus	70	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Bark? Bomkant?	Ja
X21	Sydlig facade	Stolpe 7 fra vest	Pinus	50	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Splint?	Evt.
X22	Sydlig facade	Stolpe 8 fra vest	Pinus	50	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Splint?	Evt.
X23	Sydlig facade	Stolpe 11 fra vest	Pinus	60	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Splint?	Ja
X24	Sydlig facade	Stolpe 12 fra vest (top)	Pinus		Heltømmer, fuldkantet. Usammenhængende og smuldret borekerne - uegnet.	Nej
X25	Sydlig facade	Stolpe 14 fra vest (top)	Pinus	50	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Splint?	Evt.
X26	Sydlig facade	Stolpe 13 fra vest (top)	Pinus	50	Heltømmer, fuldkantet. Tæt ved marv. Splint?	Evt.
X27	Nordlig facade	Løsholt ml. stolpe 1-2	Pinus		Heltømmer, fuldkantet. Usammenhængende og smuldret borekerne - uegnet.	Nej

Tabel B1: Vurdering af prøvemateriale: Det estimerede antal årringe for de undersøgte prøver. Bemærkninger omkring prøverne, fx hvorvidt de indeholder træets marv, splintved og bark, eller om årringenes vækst er atypisk, samt en vurdering af prøvernes dateringspotentiale (hvorvidt de er egnet til dendrokronologisk datering).

Katalog over prøvemateriale

NR.	PRØVE ID	MÅLTE ÅRR. (i alt / i S)	IKKE MÅLTE ÅRR. (Start / H / S)	MARV	SLUT- RING	DATERING	FÆLDNING
X1	2FKG001A	59 / 35	1 / / 1	Tæt	S	1648 - 1708	ca. 1718 [-10/+45]
X2	2FKG0029	97 / 49	1 / /	Tæt	S	1611 - 1708	ca. 1709 [-1/+45]
X3	2FKG0039	74 / 30	1 / / 1	Tæt	S	1621 - 1696	ca. 1711 [-16/+45]
X4	2FKG0049	65 / 20	1 / / 1	Ja	S	1601 - 1667	ca. 1692 [-26/+45]
X7	2FKG0059	93 / 50	1 / / 1	Tæt	S	1624 - 1718	ca. 1709 [-1/+45]
X8	2FKG0069	85 / 42	1 / /	Tæt	S	1620 - 1705	ca. 1709 [-4/+45]
X10	2FKG0079	65 / 34	1 / / 1	Ja	S	-	
X12	2FKG0089	53 / 30	1 / / 1	Tæt	S	1659 - 1713	ca. 1728 [-16/+45]
X14	2FKG009A	43 / 31	5 / / 1	Tæt	S	1664 - 1712	ca. 1726 [-15/+45]
X15	2FKG0109	74 / 24	1 / / 1	Tæt	S	-	
X16	2FKG011A	106 / 32	1 / / 1	Tæt	S	-	
X18	2FKG012A	64 / 40	1 / / 1	Tæt	S	-	
X19	2FKG013A	138 / 79	1 / / 1	Tæt	S	-	
X20	2FKG014A	72 / 20	1 / / 1	Tæt	S	-	
X21	2FKG015A	48 /	1 / 1 /	Tæt	H/S	-	
X22	2FKG016A	47 /	1 / 1 /	Tæt	H/S?	-	
X23	2FKG017A	59 / 4	/ / 1	Tæt	S	-	
X25	2FKG018A	49 /	1 / 5 /	Tæt	H/S?	-	
X26	2FKG019A	53 / 19	1 / / 1	Tæt	S	-	

Tabel B2: Information om de undersøgte prøver: PRØVE ID = prøvenummer i laboratoriet. H = kerneved. S = splintved. MARV = angivelse af om prøven indeholder marv, eller en bedømmelse af afstanden til marven, hvis ikke den er tilstede. SLUTRING = angivelse af om prøvens yngste årring befinder sig i kerneved (H), splintved (S), markerer overgangen mellem kerne- og splintved (H/S), eller om prøven har waldkante/bark bevaret (WK/B). DATERING = årstallene for årringsdannelsen af prøvens ældste og yngste årring. FÆLDNING = hvis prøven indeholder waldkante/bark angives året, hvor træet, som prøven stammer fra, er fældet, ellers angives det beregnede fældningstidspunkt for træet, som prøven stammer fra (beregnet på baggrund af splintstatistik, jf. metodebeskrivelsen).

Statistiske værdier

REFERENCE	BESKRIVELSE	Start		2FKGMAB1	
		Start	Slut	1602 e.Kr.	1717 e.Kr.
GOTPINUS	Gotland, Sverige. Bartholin (pers. comm.)	AD 1124	AD 1987		9,5
STBPIN01	Grävsten, Sverige. Bartholin (pers. comm.)	AD 1469	AD 1840		5,8
swed302	Nämdö Stockholm Archipelago. ITRDB	1582 e.Kr.	1995 e.Kr.		3,9
swed305	Björbo, Dalarna. ITRDB	1474 e.Kr.	2020 e.Kr.		4,0

Tabel B3: Absolut datering. Kolonner til højre angiver t-værdier for krydsdatering af undersøgelsens middelkurver/årringskurver med grund- og referencekurver for Danmark/Skandinavien. Tabellens nederste rækker viser de benyttede referencekurver. Eventuelle kilder til referencekurver er angivet i referencebeskrivelsen (f.eks. NM = Nationalmuseet).

Metodebeskrivelse

Et tværsnit på prøverne præpareres vha. barberblad. Prøverne gennemses i stereolup med op til 40X forstørrelse, og antallet af årringe estimeres. Det undersøges desuden om prøverne indeholder fx træets marv, uregelmæssig årringsvækst, splintved (træets yderste årringe) og bark. På baggrund af gennemsynet (og evt. antallet af prøver) vurderes det, hvorvidt den enkelte prøve er egnet til dendrokronologisk datering. Egnede prøver præpareres yderligere vha. barberblade. Efterfølgende måles årringenes bredder kronologisk fra inderste (ældste) til yderste (yngste) årring. Målingerne, kaldet årringskurver, udføres på en LINTAB 4 tree-ring measuring device (RINNTECH, Heidelberg, Germany) med en målepræcision på 1/100 mm. Hver prøve måles typisk to steder, og der sammenregnes en gennemsnitskurve heraf. Prøvernes gennemsnitskurver sammenlignes indbyrdes, og er der tilstrækkelig stor overensstemmelse mellem dem, kan det fastslås, at prøverne kryds-daterer (dvs. et antal årringe i de respektive prøver er dannet samtidig). Der udregnes typisk en middelkurve (gennemsnitskurve) af prøver der krydsdaterer, hvorefter denne kurve sammenlignes med opbyggede referencekurver (grundkurver) for at opnå en absolut datering af prøvematerialet (English Heritage 2004). Alle undersøgelser af overensstemmelsen (korrelationen) mellem årringskurver, middelkurver og referencekurver sker både visuelt og statistisk vha. softwareprogrammet TSAPWin (Time Series Analysis Program v.4). Der benyttes *t*-værdier som statistisk parameter for korrelationen, hvor værdier over 3,5 indikerer et muligt match (Baillie og Pilcher 1973; Munro 1984). Hvorvidt en årringskurve kan dateres, afhænger af overensstemmelsen mellem prøve og referencer samt årringskurvens kontekst (fx det samlede antal årringe i kurven og antallet af prøver, der indgår i kurven).

Dendrokronologi daterer årringsdannelsen, og altså ikke hvilket år en given trækonstruktion-/genstand har været opført eller benyttet. Indeholder prøvematerialet træets *waldkante* (den sidst dannede årring i træets levetid, årringen umiddelbart under barken) kan der dog gives en nøjagtig datering af fældningsåret (endda i hvilken sæson/årstid træet er blevet fældet). For prøver, der indeholder splintved, kan træets fældningstidspunkt beregnes på baggrund af en splintstatistik; ved egetræer i Danmark benyttes et estimat på 20 [-5, +10] årringe i splintved. For unge egetræer under 70 år benyttes et lavere estimat på 15 [-5, +10]. For fyrretræer under 100 år er estimatet 46 [-28, +45] årringe i splintved (Edvardsson m.fl. 2022). For prøver, der kun indeholder kerneved, angives det tidligst mulige fældningstidspunkt.

Rapporterne fra Afdeling for Konservering og Naturvidenskab, Moesgaard Museum fremlægger resultater i forbindelse med specialundersøgelser af arkæologisk genstandsmateriale.

Hovedvægten er lagt på undersøgelser med en naturvidenskabelig tilgangsvinkel. Heriblandt kan nævnes arkæobotaniske undersøgelser, vedanatomiske undersøgelser, antropologiske undersøgelser af skeletter samt zooarkæologiske undersøgelser.

Der optræder også andre typer dokumentationsfremlæggelser, som f.eks. besigtigelse af marinarkæologiske lokaliteter og metodebeskrivelser af konserveringsteknik karakter.

Alle rapporter kan downloades fra Moesgaard Museums hjemmeside. Eftertryk med kildeangivelse tilladt.